

viet nam BULLETIN

Verschijnt om de 14 dagen

Redactie; P. van Dorp
P. Korver
O.D.v.d. Muyzenberg
Tinéke Nijenhuis
A.A. Regtien

Red./adm.adres: Vietnam Buttetin
ASVA Weesperstraat 51, Amsterdam
Gironr. 13500 t.b.v. A 2599
t.n.v. ASVA; onder vermelding
Vietnam Bulletin

Abonnement f 5.- per half jaar
Los nummer f 0.40

No. 3 5 juli 1966

De Katholieken in Zuid-Vietnam: een invloedrijke minderheid.

Zuid-Vietnam telt naar schatting èèn en een kwart miljoen Katholieken op een bevolking van ruim veertien miljoen, waarvan 70% zich tot de Boeddhisten rekent. Maar ondanks het feit dat de Katholieken in Zuid-Vietnam een minderheid vormen spelen zij in het land een belangrijke politieke rol. Naast de Boeddhisten - die zich naar het voorbeeld van de Katholieken eveneens politiek zijn gaan organiseren de laatste jaren - en het leger vormen de Katholieken op het ogenblik de voornaamste politieke machtsgroepering in het niet door het Bevrijdingsfront beheerste gedeelte van Zuid-Vietnam.

Reeds in de zestiende eeuw werd het Katholicisme in Vietnam verbreid door Portugese missionarissen. Later werd het missiewerk overgenomen door Franse Jezuiten, die zo'n succes hadden dat Vietnam aan het eind der zeventiende eeuw reeds enige honderdduizenden Katholieken telde. Deze ontwikkeling leidde tot verzet van de kant van de heersende mandarijnenklasse en de Vietnamese geschiedenis kende sinds die tijd perioden van vervolgingen tegen de christenen. Deze vervolgingen zouden later, in de tweede helft van de negentiende eeuw, één van de oorzaken vormen van de verovering van Vietnam door Frankrijk. Tijdens de Franse koloniale overheersing werden de Katholieke Vietnamesezen uiteraard beschermd en genoten zij zelfs zekere voorrechten boven hun niet-christelijke landgenoten.

Na het aan de macht komen van de Katholiek Ngo Dinh Diem in 1954, verkregen de Katholieken een overheersende positie in het Zuidvietnamese politieke leven. Diem steunde gedurende zijn bestuursperiode voornamelijk op twee groepen, op zijn 'familieclan' en op de Katholieke 'secte.' En het waren vooral de militante, in 1954 en 1955 uit het Noorden gevluchte Katholieken, die daarin een belangrijke rol speelden. In totaal trokken na het sluiten van de Akkoorden van Geneve, waarbij Vietnam werd verdeeld in een noordelijke en in een zuidelijke zône, naar schatting 860.000 Noordvietnamezen naar het Zuiden. Daarvan waren er ongeveer 600.000 Katholiek. Behalve uit een angst voor het communistische regime kan men deze grote vluchtelingenstrom ook verklaren uit een intensieve Amerikaanse propagandacampagne. "Ofschoon het niet betwijfeld hoeft te worden dan honderdduizenden (Noord)-vietnamezen de communistische overheersing ontvlucht zouden zijn, was deze massale vlucht kennelijk het gevolg van een zeer succesvolle, Amerikaanse psychologische oorlogsoperatie. Propagandaslogans en strooibiljetten deden een beroep op de Katholieken met thema's als Christus is naar het Zuiden gegaan' en ' De Maagd Maria heeft Het Noorden verlaten'.

1) Hele bisdommen, van de bisschop tot en met dorpspriesters en gelovigen, paktten hun boeltje bij elkaar en trokken naar het Zuiden. Slechts 35% van de in Noord-Vietnam wonende Katholieken bleef achter.

Het was deze groep van Noordelijke, Katholieke vluchtelingen die een noodlottige rol zou spelen bij de verscherping en het doen voortduren van het Vietnamese conflict. Het was deze groep die zich in de jaren na 1954 het felst zou verzetten tegen een hereniging met het communistische Noorden of tegen een verzoening met de opstandige beweging in 't Zuiden, het Nationale Bevrijdingsfront. Deze groep vormde in Saigon de 'volksmassa' waar het regime van Diem gebruik van maakte als er voor haar politieke doeleinden gedemonstreerd moest worden. Zo werden er in juli 1955 in Saigon massademonstraties gehouden van hoofdzakelijk Noorderlingen, om te protesteren tegen een hereniging van het Zuiden met het Noorden, zoals was afgesproken bij de Akkoorden van Geneve. Het hotel, waar de vertegenwoordigers van de Internationale controlecommissie^{a)} logeerden, werd door een groep van de demonstranten geplunderd terwijl de politie lijdzaam toekeek.

2) Onder de vluchtelingen uit het Noorden bevonden zich vele employeés en militairen, die bij de voormalige koloniale regering gediend hadden. Deze werden door Diem allemaal opgenomen in het staatsapparaat en in het leger van het Zuiden. Het gevolg hiervan was natuurlijk dat het percentage Katholieken onder de ambtenaren en in het Leger veel hoger was dan het percentage, dat zij vormden van de Zuidvietnamese bevolking. Niet alleen de centrale bureaux in Saigon werden bevolkt met Noorderlingen, ook in vele bestuursfuncties op het platteland kwamen zij terecht. De meeste provinciehoofden waren Noorderlingen en zelfs met vele dorpschouwen, die na 1954 vanuit Saigon werden benoemd, was dit het geval.

3) Ook op andere manieren wonnen de Katholieken aan invloed. Een broer van Diem, Ngo Dinh Thuc, die aartsbisschop was van Huè, kreeg grote invloed op het onderwijs en op het Leger. Hij was beschermheer van de universiteit van Dalat, kanselier van de universiteit van Huè en hoofdaalmoezenier van de Zuidvietnamese strijdkrachten. Hij kon bevelen geven aan ministers en provinciehoofden en werd overal met militaire eerbewijzen ontvangen.

Het Katholicisme als godsdienst werd op alle mogelijke manieren naar voren geschoven en kreeg bijna de positie van een officiële staatsgodsdienst. Ministers en hoge functionarissen moesten regelmatig de voornaamste Katholieke ceremoniën bijwonen, ook al waren ze, wat soms het geval was, van een ander geloof. Het leger en het ministerie van Voorlichting werden regelmatig ingeschakeld bij de organisatie van processies.

4) VERZET VAN DE BOEDDHISTEN.

Het valt uiteraard niet te verbazen dat tegen deze bevoorrechtting van het Katholicisme verzet rees van de kant van de Boeddhistische groeperingen die zoals reeds gezegd 70% van de bevolking vormen. Weliswaar zijn de Boeddhisten tegenover andere godsdiensten vrij tolerant - zo verzetten zij zich niet toen de Katholiek Diem aan de macht kwam in 1954 - maar het op de voorgrond treden van de katholieke minderheid deed langzamerhand een grote ontevredenheid groeien in Boeddhistische kringen. Deze ontevredenheid kwam tenslotte tot een geweldige uitbarsting in 1963, en zij werd één van de voornaamste factoren die leidden tot de val van Diem. Aanleiding tot de Boeddhistische onlusten die in dat jaar uitbraken was het priesterjubiläum van aartsbisschop Thuc, dat in mei van dat jaar in Saigon werd gevierd.

a)

Deze commissie, bestaande uit vertegenwoordigers van Canada, Polen en India, moest toezien op de naleving van de Akkoorden van Geneve.

Van overal uit het land kwamen al dan niet spontane felicitatie telegrammen, niet echter van het hoofd van de Vereniging van Vietnamese Boeddhisten, Thich Tinh Khiet, die zijn zetel had in Hue. Ondanks aandringen van een andere broer uit de Ngo Dinh familie, Ngo Dinh Can, die feitelijk heerser was over het noordelijke gedeelte van Zuid-Vietnam met als centrum van zijn macht de stad Hue, bleef Khiet weigeren bisschop Thuc zijn gelukwensen te sturen, niet zo zeer uit anti-Katholieke gevoelens maar omdat hij geen bijval wilde betuigen aan de familie van Diem. Twee dagen later kwam Can met zijn wraak: een verbod op het meevoeren van vlaggen emblemen in Boeddhistische processies. 5) De gebeurtenissen die daarop volgden zijn genoegzaam bekend. In Hué werd door regeringstroepen op een protesterende Boeddhistische menigte geschoten, een golf van demonstraties, zelfverbrandingen en protestacties sloeg over het land, hetgeen er toe leidde dat de Amerikanen Diem hun steun onttrokken, die daarop door de militairen ten val werd gebracht.

Maar ook na de val van Diem bleven de Katholieken een overheersende positie innemen in het staatsapparaat, in het onderwijs en in het leger en zij oefenden nog steeds een grote politieke invloed uit. Zij bleven zich fel verzetten tegen een neutralistische oplossing voor Vietnam en onderhandelingen met het Nationale Bevrijdingsfront. Zo voerden zij vorig jaar actie tegen de regering van Phan JHuy Quat, die naar hun oordeel te gematigd stond tegenover Boeddhistische vredesbewegingen die een neutralistische oplossing voor de Vietnamese kwestie propageerden. De Katholieke oppositie tegen Quat was één van de oorzaken van zijn val, in juni vorig jaar, en het aan de macht komen van de huidige regering-Ky.

SPLITSING ONDER DE KATHOLIEKEN.

Al langer bestond er een scheiding binnen de Katholieke 'secte' tussen Noorderlingen en Zuiderlingen, die echter de laatste jaren steeds scherper werd. De laatsten staan veel gematigder tegenover de Boeddhisten en de gedachte van een eventueel akkoord met het Bevrijdingsfront; vooral de vredesoproepen van Paus Paulus hebben het afgelopen jaar veel invloed op hen uitgeoefend. Hiertegenover staat nog steeds de extreme groep van de Noordelijke vluchtelingen, die niets willen weten van een eventuele verzoening met de communisten. En dan wordt er door verschillende waarnemers nog op gewezen dat er ook Katholieken aan de kant van het Bevrijdingsfront vechten, hetgeen de verhoudingen onder de Vietnamese Katholieken nog gecompliceerder maakt. De laatste maanden, tijdens de Boeddhistische protestacties tegen de regering-Ky, zijn de Noorderlingen weer wat op de voorgrond getreden. Zo demonstreerden op 12 juni ruim 60.000 Katholieken in Saigon ten gunste van Ky, die zelf een Noorderling is, van wie zij een harder optreden tegen de Boeddhisten eisten. De bedoeling van deze demonstratie was ook om aan te tonen dat de Katholieken politiek nog steeds even goed, of zelfs nog beter zijn georganiseerd dan de Boeddhisten. Niet alleen is deze extreme stroming onder de Katholieken bang voor een vergroting van de Boeddhistische machtspositie op zich zelf, zij vreest van deze vergroting ook een dichterbij komen van een neutralisering van Zuid-Vietnam, een gedachte waar zij, evenmin als Ky en de militairen, iets van moet hebben.

- 1) Bernard B. Fall, The two Vietnams, New York 1963, p.153. Fall is hoogleraar in de Internationale Betrekkingen in de Ver. Staten. Hij is verscheidene malen in Vietnam geweest. Hij staat vrij kritisch tegenover de Amerikaanse politiek in Vietnam die hij niet doelmatig vindt. Fall's boek geeft een uitstekend overzicht van de ontwikkeling zowel in Noord- als in Zuid-Vietnam voor en na 1954

- 2) Georges Chaffard, Indochine: Dix ans d'indépendance. Parijs 1964, pp. 95 e.v. Chaffard geeft in dit boek een goede beschrijving van het ontstaan van de burgeroorlog in Zuid-Vietnam. Chaffard is thans medewerker van het Franse weekblad L'Expresse.
- 3) Robert Scigliano, South-Vietnam: Nation under stress. Boston 1963 pp. 48 e.v. Scigliano, thans hoogleraar in de Ver. Staten, verbleef van 1957 tot 1959 in Zuid-Vietnam. Hij was toen wetenschappelijk medewerker aan de Michigan State University. Deze Amerikaanse universiteit heeft een aantal wetenschapsmensen naar Zuid-Vietnam gezonden om de regering-Diem te helpen bij het opbouwen van een bestuursapparaat. Scigliano keerde terug naar de Ver. Staten, ernstig teleurgesteld over de diktatoriale ontwikkeling in Zuid-Vietnam. Zijn boek geeft een goede beschrijving van de opbouw van deze diktatuur onder Ngo Dinh Diem.
- 4) Chaffard, pp. 154 en 159.
- 5) " " " pp. 259 - 261.

Pieter Korver.

De Denen en Viet-Nam.

In de Christian Century van 25 mei jl. verscheen een artikel van John Swomley over de veranderde houding van de Deense regering inzake de oorlog in Vietnam. Toen de Verenigde Staten het vorig jaar begonnen met de bombardementen op Noord Vietnam steunde de Deense regering deze activiteiten in het openbaar. In oktober schreef daarop Frode Jakobsen voorzitter van de Deense delegatie bij de Verenigde Naties een kritisch artikel over deze houding in het vooraanstaande dagblad Politiken. Dat stuk eindigde als volgt:

"Verstandige mensen hebben gezegd dat wij Denen niet zo verwaand moeten zijn te denken dat wij de sterken dezer aarde een lesje zouden kunnen geven - dat hebben anderen met meer invloed en inzicht al gebeurd. Het is inderdaad heel wel mogelijk dat wij geen advies kunnen geven, maar de Verenigde Staten blijven beweren: "Onze bondgenoten in de Nato stemmen met ons in". En omdat wij gebruikt worden om de stellingname van de V.S. te ondersteunen, zijn wij verplicht nee te zeggen. Sommigen zullen zo'n mening tot uitdrukking brengen uit wrevel of zelfs uit haat jegens de Verenigde Staten. Maar desondanks moet ik spreken. Men behoort te zeggen wat men als belangrijk en juistervaart". Daarop volgde een reeks teach-ins, openbare demonstraties en andere uitingen van publieke bezorgdheid, waaronder een actie van 42 hoogleraren in de medicijnen van de Universiteit van Kopenhagen, die afschriften van Jakobsen's artikel aan alle doktoren van Denemarken stuurden. En dan waren er 200.000 kettingsbrieven op initiatief van vakbonden en studentenorganisaties tot stand gekomen met o.a. de volgende tekst:

"Indien u als zovelen bezwaar hebt tegen het officiële standpunt van de Deense regering inzake het Vietnamese conflict en u wilt deze bezwaren tot uitdrukking brengen, wordt u verzocht contact te zoeken met een parlamentslid, zo mogelijk één uit uw eigen omgeving. Dat kan per telefoon of per brief. Als de volksvertegenwoordiging een indruk wil krijgen van het aantal van diegenen die deze mening delen, is het belangrijk dat zoveel mogelijk mensen zich uitspreken. U kunt bijvoorbeeld een kopie van deze brief aan tien mensen sturen die u kent waarin u vermeldt dat u dit zelf hebt gedaan."

HERZIENING VAN HET REGERINGSSTANDPUNT.

In maart deelden Berste Minister Krag en zijn minister van buitenlandse zaken het parlement mee, dat de regering sommige voorstellen van secretaris-generaal Oe Thant zou steunen: stopzetting van de

bombardementen op Noord-Vietnam, erkenning van het Nationaal Bevrijdings Front als onderhandelingspartner, de-escalatie van de oorlog. Het is het eerste openlijke blijk van oppositie tegen de Vietnam-politiek der Verenigde Staten door een lid van de Nato met uitzondering van Frankrijk.

Het is een direct antwoord op uitingen van de Deense publieke opinie. Waarschijnlijk zijn deze uitingen van de publieke opinie geïnspireerd noch gestimuleerd door enige vredesorganisatie. Het initiatief schijnt uit twee onverwachte hoeken te zijn gekomen: de doktoren en de afgevaardigde naar de Verenigde Naties. Daarbij mag wel vermeld worden dat Jakobsen in zijn eerste artikel zich zowel tegenover zijn eigen politieke partij als tegen zijn regering opstelde.

Wij, in Nederland, zien Dr de Beus nog niet zo'n artikel in bijvoorbeeld Het Parool publiceren. Daarom is het voor vredesorganisaties nog niet zo gek om ook eens aan die kettingbrieven te denken.

Militia Christi, 25 juni 1965.

Vrijdagavond 1 juli werden in Amsterdam bij een demonstratie tegen de bombardementen in de buitenwijken van Hanoi, 85 demonstranten gearresteerd en ruim 8 uur opgesloten in de paardenmanège van het Amsterdamse hoofdbureau van politie.

Zij verstuurden vanuit de manège onderstaand telegram aan de Minister van Buitenlandse Zaken.

Wij, 85 arrestanten, eisen van de Nederlandse Regering dat zij zich distantieert van de Amerikaanse oorlogspolitiek in Vietnam en opkomt voor de onafhankelijkheid van het Vietnamese volk - stop - Laat Hanoi geen Guernica of Rotterdam worden - stop -

Uit het debat in het engelse Lagerhuis op 21 juni, waar premier Wilson sprak over zijn reis van volgende maand naar Washington:

Edward Heath, leider van de oppositie, vroeg of de Eerste Minister het er niet mee eens was dat er geen politiek accoord kon worden bereikt voordat de Vietcong, de Noord-Vietnamezen en dus ook de Chinezen zouden inzien dat ze niet konden winnen. Zou de Eerste Minister, als hij bezwaar maakte tegen het bombarderen van bevolkingscentra, niet willen stellen dat hij geen bezwaar had tegen het bombarderen van benzinetanks die de Noord-Vietnamezen in staat stellen troepen naar Zuid-Vietnam te sturen.

Wilson antwoordde, dat hij het ermee eens was dat een militaire overwinning slechts door totale verwoesting bereikt kon worden. Met betrekking tot het bombarderen van bevolkingscentra merkte hij op, dat de Britse regering zich zeer duidelijk uitgesproken had tegen alle bombardementen op Hanoi en andere grote centra.

----- The Guardian, 22 juni 1966.

Bombardementen op scholen en kerken.

Op 9 febr. '66 heeft een groot aantal Amerikaanse vliegtuigen een school in Huong Phuc in het district Huong Khe, provincie Ha Tinh beschoten en gebombardeerd. 33 scholieren van 7 tot 15 jaar zijn gedood 24 andere en een leraar gewond. Dit is de 134ste school die in Democratische Republiek Vietnam is aangevallen door Amerikaanse vliegtuigen. De aanval op deze school is de meest brute die men tot nog toe heeft meegemaakt. De leerlingen zaten op die dag op school toen alarm geslagen werd. Ternauwernood hadden leraren en leerlingen de schuilplaatsen bereikt of tientallen zware bommen vielen al op de school. Veel kinderen zijn omgekomen met hun boeken en schriften nog tegen zich aan geklemd. De school is totaal verwoest. Tientallen woningen en zelfs de parochiekerk van Tan Hoi, dicht in de buurt, zijn verwoest. Enkele dagen eerder, 31 jan. '66, had de Amerikaanse luchtmacht de school in Hai Hoa in het district Tinh Gia, provincie Thanh Hoa, aangevallen, waarbij 24 scholieren gedood of gewond werden. En onlangs, 14 febr. '66, hebben ze de school van Nghi Hung in het district Nghi Loc, provincie Nghe An beschoten en gebombardeerd. De Bombardementen waarbij talloze leerlingen van scholen in Huong Phuc, Hai Hoa en Nghi Hung gedood werden, zijn onmenselijke oorlogsdaden tegen het Vietnamese volk.

Verklaring van het ministerie van Onderwijs
van de Democratische Republiek Vietnam, 1 maart '66
(L'école et la Nation, juni.)

DE belandrijkste gebeurtenissen van 20-6-66 tot 3-7-66.

- 21-6-66 De troepen van Ky beheersen Hué weer. De boeddhistische leider Tri Quang, die al dertien dagen in hongerstaking is, wordt door de troepen van Ky uit het ziekenhuis van Hué overgebracht naar het politiebureau en daarna naar het ziekenhuis in Saigon. Hij wordt daar enkele dagen later bezocht door zijn gematigde rivaal Tam Chau. Het beleg van het boeddhistische centrum in Saigon door politie van Ky duurt voort.
- 22-6-66 De Amerikanen bombarderen de Noordvietnamese steden Thai Nguyen en Vietri.
- 23-6-66 Het bevrijdingsfront beschiet de Helikopter basis Soc Trang.
- 23-6-66 Politie bezet het boeddhistisch instituut in Saigon. De Canadese diplomaat Ronning komt terug van een bemiddelingsreis naar Hanoi.

- 27-6-66 De Amerikaanse plaatsvervangende minister van buitenlandse zaken Ball ontkent berichten, volgens welke de Amerikanen spoedig de olieopslagplaatsen van Hanoi en Haiphong zullen bombarderen.
- 28-6-66 De bejaarde hoogste leider der boeddhisten Tinh Khiet dringt aan op overeenstemming met de regering Ky.
- 29-6-66 De Amerikanen gaan over tot bombardementen op Hanoi en Haiphong. Doelwit: de olieopslagplaatsen. De Engelse regering distantieert zich van de bombardementen evenals de Franse, Italiaanse en Belgische regering. Volgens berichten zouden de Amerikanen aanvankelijk van plan geweest zijn de bevolkingscentra zelf te vernietigen.
- 1-7-66 De Amerikanen gaan door met hun bombardementen op de buitenwijken van Hanoi en Haiphong. Ze beginnen met het terugtrekken van hun militaire installaties uit Saigon.
- 2-7-66 De Russen maken bekend dat ze hun militaire hulp aan N.Vietnam zullen vergroten. De Noordvietnamese regering besluit tot verdere evacuatie van Hanoi.

(N.R.C. = Le Monde)

N!R.C. 24 juni 1966.

Geen Engelse Wapens voor Vietnam

De Labourregering heeft besloten niet in te gaan op het voorstel van de Ver.Staten om Britse bommen en raketten te kopen voor de oorlog in Vietnam, zo heeft de minister van defensie Healey in het Lagerhuis verklaard.

De minister sprak berichten in Engelse kranten tegen, waarin gezegd is dat de regering een deel van een Amerikaanse order voor een miljoen raketten en een groot aantal bommen zou hebben aangenomen als vergoeding voor de kosten van de Amerikaanse F 111 supersonische vliegtuigen. Healey gaf desgevraagd toe, dat de order in de eerste plaats niet was aangenomen omdat hij de krachten van de Britse industrie te boven ging. "Maar het zou ook om politieke redenen onjuist zijn geweest op het Amerikaanse voorstel in te gaan", aldus de minister.

Blijkbaar had de Nederlandse regering niet dergelijke bezwaren, want:

Uit de N.R.C. van zaterdag 2 juli:

Munitie-order verdubbeld.

Het Amerikaanse ministerie van defensie heeft de order, die in januari aan de Nederlandsche Wapen- en Munitiefabriek De Kruithoorn N.V. in den Bosch heeft verstrekt, bijna verdubbeld. De order is vergroot van f 45 mln. tot f 75 mln.

Op 22 juni heeft Hanoi de Amerikaanse voorstellen voor een vermindering van de oorlogvoering in Vietnam, die door de Canadese diplomaat Chester Ronning in Hanoi waren overgebracht, verworpen. Le Monde van 24 juni gaf hierop het volgende commentaar:

Om de waarheid te zeggen schijnt het dat de Noord-Vietnamezen na het mislukken van het "vredesoffensief" van Washington er steeds minder voor voelen afstand te doen van hun standpunt dat het Zuid-Vietnamese Bevrijdingsfront representatief is en dat het noodzakelijk is met de leiders van de Vietcong te onderhandelen. Maar in Washington wil men het Bevrijdingsfront "buiten spel" zetten, waarbij ze de stelling in praktijk brengen, die in de Ver.Staten altijd volgehouden is, dat de opstand niet in het Zuiden is ontstaan, maar aangesticht is door Hanoi. Vorige week nog sprak president Johnson over "gangsters", toen hij de strijders in het Zuiden bedoelde en hij heeft zich vastbesloten verklaard de "agressie uit het Noorden terug te slaan".

Biologische oorlogvoering

Het leger toont trots: "Vietcong-jagende luizen".

Het leger toonde gisteren zijn mensenruikende luizen ten toon. Ze waren het belangrijkste onderdeel van wat het leger een "insecten-personen detector" noemde, een cylinder die op een accordeon lijkt, met een rasterwerk van ijzerdraad dat gekoppeld is aan een elektrische versterker. Als een Amerikaanse soldaat door het oerwoud in Vietnam loopt kan hij de detector vol hoop voor zich uithouden en als de luizen mensen ruiken, misschien Vietcong soldaten ontdekken, die in een hinderlaag liggen. Het toestel werkt aldus: De luizen worden zeer actief als ze mensen ruiken. Het geluid dat ze maken tegen het netwerk wordt versterkt en doorgezonden naar een koptelefoon die de soldaat draagt. Kolonel R. McEvoy die werkt aan het laboratorium voor beperkte oorlogvoering van het leger zei dat het toestel nog maar in een beginstadium van ontwikkeling is. "Er zijn aanwijzingen dat we iets gevonden kunnen hebben" zei hij. "Maar we vestigen er niet al te veel hoop op". De detector kost volgens kolonel McEvoy ongeveer 200 dollar als hij in het laboratorium wordt gemaakt. Hij zei, dat de detector één duidelijk bezwaar heeft. De soldaat, die de detector draagt moet tegen de wind inlopen, zodat de geur van menselijke wezens die zich vóór hem verbergen in een plastic slangetje komt, waardoor de lucht naar de luizen gaat, die in een plastic kamertje zitten. Ditzelfde slangetje voorkomt dat de bloeddorstige luizen lucht krijgen van hun baas of van bevriende troepen achter hem. In het toestel zitten 4 tot 6 luizen en het wordt bewogen als een accordeon om de lucht en de geuren naar binnen te brengen".

(New York Herald Tribune 16 juni 1966)

Het wachten is nu nog op luizen die bij hun ruikwerk onderscheid kunnen maken tussen vriend en vijand.

Newsweek 27-6-66

Devaluatie.

Hoewel de strijd tussen de Boeddisten en generaals het belangrijkste nieuws vormt buiten Vietnam, is de gewone man in Vietnam veel meer bezorgd over een ander probleem: De kosten van levensonderhoud.

n niet zonder reden - want inflatie is nu zover gekomen dat deze de gehele sociale en economische structuur van de natie bedreigt. Sinds januari '65 stegen de voedselprijzen in de kleinhandel met 74% en de totale kosten van levensonderhoud met 70% omhoog in dezelfde periode.

De Zuidvietnamese piaster devalueerde van een officiële koers van 35 voor \$ 1 op 80 voor 1 dollar, met een "speciale toevoeging" die de werkelijke koers stelde op 118 voor 1 dollar. (de koers op de zwarte markt vorige week: 180 voor 1 dollar). En bij dit alles stelde Ky nog een vrije goudmarkt in, om de prijs van de piaster op de zwarte markt te drukken. (ongeveer 3,3 miljoen dollar aan goud werd vorig jaar uit Laos gesmokkeld voor verkoop aan bezorgde Vietnamezen) Dit waren stappen in de goede richting, maar zij raakten niet de fundamentele oorzaken van de inflatie, waarvan er één is het feit, dat het bewind in Saigon veel meer uitgeeft dan ontvangt.

Het begrotingstekort van 1966, dat men vermoedelijk zal tegengaan door gewoon meer geld te drukken, belooft bijna 2 miljard Am.dollars naar men verwachtte, zelfs voordat Ky de regeringsalarissen verhoogde.

In de New York Times van 28 juni 1966 (International Edition) geeft Charles Mohr een interessante analyse van de technische ontwikkeling van de Amerikaanse wapens in Zuid-Vietnam en van de gevolgen die deze ontwikkeling heeft voor de guerillatechniek van de strijdkrachten van het Nationale Bevrijdingsfront. Mohr is correspondent van de New York

Times in Saigon. Hij verblijft reeds geruime tijd in Vietnam. In 1963 nam hij ontslag als correspondent van het Amerikaanse weekblad Time, omdat dit blad zijn berichten - die niet in overeenstemming waren met het officiële optimisme dat toen in Washington heerste - te verdraaid weergaf. Hieronder laten wij de voornaamste passage uit Mohr's artikel volgen:

Vietcong tegenover "exotische" Am. wapens.

Het geluid ervan is afschrikwekkend en verbluffend, als een groep pauken bespeeld door reuzen. Het gezicht is evenzo verbazend: konden honderden gloeiende lichtexplosies die flitsend hun weg lands een heuvelkam zoeken.

Dit is "C.B.U." een militaire afkorting voor " cluster bomb unit " , (eenheid van een troep bommen) één van de Amerikaanse wapens, dat enkele van de meest geliefde principes van de guerilla-oorlogsvoering waardeloos zal maken. Het Mm. ministerie van Defensie en het Witte Huis schijnen beschaamd voor C.B.U. en andere zogenaamde "exotische" wapens, waaronder een nieuw en beter merk napalm.

Aan de Luchtmacht en andere militaire zegslieden wordt door Washington verboden zulke wapens ter sprake te brengen, maar verslaggevers te velde weten van hun bestaan af, van hun gebruik getuige zijnde en door gesprekken met gevechtssoldaten.

Een " C.B.U." is een trommel inhoudende meer dan 800 kleine bommetjes met vette oranje neuzen en inklapbare zilveren staartvinnen. Als een gevechtsschietstuk opeens een aanval inzet, blaast samengeperste lucht de bommetjes uit de trommel en zij vallen in vernietigend en demoraliserend patroon van vuurwerk op aarde. Het lijkt zeer veel op het gooien van 800 handgranaten naar de vijand tegelijkertijd - behalve dat de bommetjes krachtiger en dodelijker schijnen te zijn dan handgranaten. Het geluid alleen al is overdonderend.

Een nieuw en beter "C.B.U." is nu ontwikkeld, dat zowel napalm als dodelijke stalen propjes uit de bommetjes spuit. De wapens zijn met veel succes gebruikt om enkele anti-lucht doelstellingen in Noord-Vietnam tot zwijgen te brengen. De "C.B.U." is onderdeel van het meest indrukwekkende arsenaal van conventionele vuurkracht ooit in oorlogsvoering gebruikt:

- 1(De Amerikaanse strijdkrachten kunnen honderden 750 en 500 pons bommen laten vallen op guerilla concentraties uit zware B-52 bommenwerpers, die de Vietcong nooit hoort of ziet.
 - 2(Gevechtsschietstukken kunnen meer vuurkracht opbrengen in tactische lage steunvluchten dan strategische bommenwerpers konden in de Tweede Wereldoorlog.
 - 3(Artillerie wordt over een wildernis zonder wegen, doorkruist door Chinook helicopters, met groot gemak en snelheid verplaatst en Amerikaanse infanterie opereert bijna nooit buiten het bereik van Bevriende geweren.
 - 4(De Amerikaanse infanterist zelf is zeer goed bewapend. De luchtmacht en cavallerie eenheden dragen het M-16 geweer, die een 22^m kaliber patroon afvuurt, waarmee vanwege zijn geringe terugstoot, gemakkelijk nauwkeurig is te schieten, zelfs vol-automatisch ingesteld...
- Het belangrijkste effect van de Amerikaanse vuurkracht en de daarmee verbonden technologie is het in ernstige mate beperken van het initiatief gewoonlijk door guerillas genomen. Guerilla leer is contact vermijden bij ongunstige verhoudingen en terreinen en concentreren en toeslaan met overweldigende kracht tegen zwakkere vijandelijke eenheden als de tijd rijp is. Dit wordt steeds moeilijker voor de grote, goedgetrainde en moedige Vietcong strijdkrachten in Zuid-Vietnam. Deze eenheden - in hun poging de strijd te ontduiken - worden geteisterd met hooggevoelige infrarode apparaten van de luchtmacht en andere inlichtingssystemen, die hun verborgen kampementen soms opsporen en ze vrij geven voor luchtaanvallen.

"hoge snelheid.

Erger nog, zij (=Vietcong) vinden het gevaarlijk hun strijdkrachten samen te brengen voor aanvallen zelfs op vijandige eenheden, die in aantal en grootte de mindere zijn.

Een resultaat - misschien van zeer groot psychologisch belang - was, dat vietcongsoldaten 8 maandenlang moesten vechten zonder dat een slag echt 'n overwinning genoemd kon worden. Maar als de Vietcongsoldaten nu een oorlog voeren, waarin zij weinig overwinningen boeken, wil dit niet noodzakelijk erwijs zeggen, dat ze bijna verslagen zijn. De Vietcong en Noord-Vietnam hebben een eigen technisch systeem, dat een verrassend effectief tegenwicht is gebleken voor de ontzagwekkende Amerikaanse vuurkracht:

Een schep van plusminus 75 cm lengte met een bamboe steel en een roestig stalen blad.

"Ze graven een schuilplaats recht in de grond en dan diepen ze een klein kamertje achterin uit om erin te kruipen, als ze de jets horen", vertelde een Am. infanterist. "Slechts een directe treffer kan ze raken - je kan ze niet genoeg raken met bombarderen en artillerie, als ze in hun holen zitten"...

Ky regiem begint actie om de komende gekozen vergadering onder controle te krijgen.

saigon.

De regeringsjunta is met een beslissende campagne van wal gestoken, opgezet om zeker te zijn van controle, of tenminste verkiezing van de wetgevende vergadering, op 11 september a.s. te kiezen. De eerste fase van de actie is voltooid. Dat was de afkondigen van een kieswet, die naar de mening van niet-belanghebbende deskundigen, ten gunste van de generaals uitvalt. De tweede fase is rustig onderweg achter de schermen. Die is gericht op een losse, tijdelijke coalitie, die de junta helpen moet met de verkiezing van de assemblee, die vriendelijk van tav. de junta staan. De generaals zijn niet van plan zich zelf verkiesbaar te stellen, melden betrouwbare bronnen vandaag. Maar zij hopen, in de twee resterende weken voor de onherroepelijke einddatum, op 11 juli, anti-boeddhistische, pro-regeringslijsten samen te brengen in zoveel mogelijk provincies.

Het is niet te zeggen, of en in hoeverre de regeringsstrategie slaagt. Maar zij doet weer vermoeden, dat de generaals niet het plan hebben om hun macht zonder heftige strijd af te staan. Premier Ky heeft twee van zijn kollega's in de junta -luitenant-generaal Pham Xuan Chieu, sekretaris-generaal van het regerend lichaam, en generaal-majoor Bao Tri, de nieuwe minister van politieke oorlogsvoering, tot zijn voornaamste politieke plaatsvervangers gekozen. De rol van generaal Tri, die kort geleden als kommandant van het derde legerskorps vervangen werd, zal beslissend zijn. Spoedig zal hij benoemd worden tot "superminister" met verantwoordelijkheid van die ministeries, die het meest bij de verkiezingen betrokken zijn: justitie, voorlichting en binnenlandse zaken.

Generaal Tri is in sterke mate loyaal aan Ky. Vietnam's versplinterd patroon van religieuze sektarische en politieke verschillen leent zich slecht voor elke poging om in kort tijdsbestek duurzame politieke organisaties op te bouwen. De regering Ky is zich hiervan bewust en streeft naar concentratie op tijdelijke maatregelen. De provincie van Thuathien is een voorbeeld. De junta poogt daar een coalitie te vormen tussen Dai Viet nationalisten en de Rooms-Katholieken. De provincie Thuathien, waarin Hué ligt, is een bolwerk van boeddhistische ontevredenheid.

(New York Times, 27-6-1966)

Vredesonderhandelingen.

De pogingen van talrijke bemidelaars om Hanoi aan de konferentietafel te brengen zijn alle op dezelfde vraag gestoten: Praat met het Bevrijdingsfront van de Vietcong. Totdat het bewind in Saigon enige bereidheid toont aldus te handelen, zal er geen vooruitzicht op vrede zijn. Maar welke prikkel kan er zijn voor de militaire junta om een kompromis - regeling te treffen, als Amerikaanse troepen haar beschermen voor de gevolgen van politieke dwaasheid? Dromen zullen dan pas voor werkelijkheid wijken, als de Amerikaanse inzet ophoudt onbegrensd te zijn. Bij de huidige stand van militaire opbouw zullen er driehonderdvijftigduizend tot vierhonderdduizend Amerikaanse militairen in Zuid-Vietnam aan het eind van het jaar zijn.

Het gerucht in Washington over hogere streefcijfers van zeshonderdduizend tot zevenhonderdvijftigduizend Amerikaanse militairen in 1967 en later moedigt de politieke onverantwoordelijkheid in Saigon nog meer aan.

Op een zeker punt moet er een eind komen. Amerikaanse troepen zijn misschien in staat de grotere Vietcong eenheden te weerstaan, maar het is veel twijfelachtiger of zij het politieke netwerk van de Vietcong of van zijn guerillabendes kan vernietigen. Elke opwaartse beweging op de spiraal der escalatie herstelt hoogstens het militaire evenwicht, maar op een hoger niveau.

Een stoppen van de militaire opbouw blijkt misschien veel effectiever om de partijen in Saigon te verenigen en ze te confronteren met de noodzaak om contact te leggen met de andere kant.

(New York Times 27-6-66)

Ex G.I. schoot onder invloed van verdovende middelen op bevriende Vietnamezen.

Washington 15 juni.

Een ex-marinier vertelde gisteren aan senatoren dat hij op bevriende Vietnamezen had geschoten terwijl hij onder invloed van verdovende middelen was. De hese 23 jaar oude eervol ontslagen marinier, die slechts met de naam Frank werd aangeduid, getuigde op een zitting van een rechtscommissie van de senaat dat pep-pillen, barbituraten en zelfs heroïne gemakkelijk te verkrijgen zijn voor hen die in de Ver.St. en overzee in dienst zijn. Frank, die begeleid werd door zijn jonge vrouw, die slechts met de naam Dorothy werd aangeduid, werd ten tonele gevoerd door Dr Robert W. Baird, directeur van het centrum ter behandeling van aan verdovende middelen verslaafden uit New York. Dr. Baird getuigde dat er in het leger minstens 10.000 tot 15.000 verslaafden zijn aan heroïne en barbituraten en zeker op zijn minst 100.000 rokers van marihuana.

Frank vertelde dat hij tijdens een opdracht verdovende middelen had genomen en dat hij toen Zuid-Vietnamese troepen voor de Vietcong had aangezien en op hen had geschoten.

(New York Herald Tribune
16-6-66)

Mededelingen.

Het Jongerenkomitee voor Vrede en Zelfbeschikking voor Vietnam organiseert woensdag 13 juli een protestbijeenkomst in Krasnapolsky, Aanvang 8 uur.

De S.J. Amsterdam, in samenwerking met de Aktiegroep Vietnam en andere organisaties houdt vrijdag 8 juli een demonstratie tegen de oorlog in Vietnam. Verzamelen 8 uur precies bij de Beurs.

De Aktiegroep Vietnam houdt 17 juli een stille protestmars tegen de oorlog in Vietnam. Verzamelen 1/2 8 bij de Dokwerker, Amsterdam.

Ook in Den Haag zullen stille protestmarsen worden gehouden. Elke tweede en vierde zaterdag van de maand bij het Vredespaleis om 14.30 uur.

LITERATUUR OVER VIETNAM

Vietnam Hearings. ed. Doubleday & Cy. Inc. Garden City, New York. De volledige tekst van hearings van het Senate Foreign Relations Committee van de zittingen van 30 en 31 juli 1965.

Vietnam Hearings, ingeleid door Senator Fullbright. Vintage Book \$ 1.95. Volledig verslag van de 1966 zittingen.

Here is your enemy, James Cameron's Complete Report from North-Vietnam. Uitgeverij Holt, Rinehart en Winston, New York, \$ 3.95.

Een Amerikaans boek, geschreven door een journalist, die onlangs Noord-Vietnam bezocht en sprak met Ho Chi Minh en Pham Van Dong.

D R U K W E R K

Frankering
bij abonnement
AMSTERDAM

H. G. J. Zonnenberg
Zondeg

Postbus 187

Utrecht 25 41

Afz. Vietnam Bulletin
ASVA
Weesperstraat 51
Amsterdam